

Az innovációért és technológiáért felelős miniszter 54/2021. (XI. 5.) ITM rendelete

a közúti közlekedési ágazatban használt gépek kezelőinek képzéséről és vizsgáztatásáról

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés b) pont 18. alpontjában és l) pontjában kapott felhatalmazás

alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 116. § 15., 16., 18. pontjában

meghatározott feladatkörömben eljárva,

a 10. § tekintetében a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 12. § (2) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás

alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 116. § 16. pontjában meghatározott

feladatkörömben eljárva,

a 11. § tekintetében a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 88. § (3) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás

alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 116. § 18. és 25. pontjában

meghatározott feladatkörömben eljárva

a következőket rendelem el:

1. Általános rendelkezések

1. § (1) E rendelet hatálya az 1. mellékletben meghatározott gép kezelőjének képzésére és vizsgáztatására, továbbá a gép

kezeléséhez a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 19.§ (5) bekezdése alapján

szükséges szakmai képesítés megszerzését tanúsító igazolvány (a továbbiakban: gépkezelői jogosítvány) kiadására

terjed ki.

(2) E rendeletet nem kell alkalmazni a hivatásos katasztrófavédelmi szerv, a hivatásos tűzoltóság és a Magyar

Honvédség által üzemeltetett gépek, továbbá az egyes technológiai műveletekben részfeladatokat ellátó, stabil

kivitelezésű – telepített – gépsorok részét képező gépeket működtető gépkezelők képzésére és vizsgáztatására.

2. § E rendelet alkalmazásában

1. anyakönyvi szám: a vizsgajegyzőkönyvön szereplő, a tanulót azonosító sorszámból, a vizsga évszámából és

a vizsgajegyzőkönyv számából képzett egyedi azonosító,

2. gépcsoport: az egyes gépek tekintetében a munkavégzés célja és módja, valamint a gép szerkezeti

kialakításának meghatározó jellemzői alapján kialakított, négyjegyű számkóddal azonosított csoport,

3. gépfőcsoport: a munkavégzés szakmai irányán belüli, kétjegyű számkóddal azonosított csoport,

9128 M A G Y A R K Ö Z L Ö N Y • 2021. évi 200. szám

4. gépkategória: a munkavégzés szakmai irányának és a gép konstrukciója által meghatározott munkavégző

képességének megfelelő, egyjegyű számkóddal azonosított csoport.

2. A szaktanfolyami képzés és a gépkezelői vizsga megszervezése

3. § (1) A képző szerv az lehet, amely igazolja, hogy

a) arra a gépcsoportra, amelyre a szaktanfolyami képzés irányul, működőképes és jogszabályban előírt műszaki

ellenőrzés alapján érvényes igazolással rendelkező gépet,

b) olyan gyakorlóterületet, ahol a személy- és vagyonbiztonság veszélyeztetése és a rendeltetésszerű használat

mértékét meghaladó környezetszennyezés nélkül biztosítható a gép kezelésének és a hibaelhárításnak

a gyakorlása – ideértve a géphez tartozó különböző tartozékok, szerelések fel- és leszerelését is –,

c) a gép kezeléséhez, karbantartásához és tartozékcseréjéhez előírt munka- és védőruhát, valamint

d) az elméleti tantárgyak tanítására olyan oktatót, aki megfelel – az adott képzésre vonatkozóan –

jogszabályban és a tantervi és vizsgakövetelményben meghatározott személyi feltételeknek,

biztosít.

(2) Az 1. mellékletben foglalt táblázat 20–31. sora, 33., 63. és 68. sora szerinti géphez tartozó képzést

a KTI Közlekedéstudományi Intézet Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság végzi.

4. § (1) A képzés elméleti és gyakorlati oktatási részből áll, amelyben a tantervi és vizsgakövetelményekben meghatározott

tartalommal

a) az elméleti oktatási rész keretében

aa) általános munkavédelmi és elsősegélynyújtási ismereteket,

ab) általános üzemeltetési és technológiai ismereteket és

ac) szakirányú gépspecifikus ismereteket,

b) a gyakorlati oktatási rész keretében

ba) gépkezelési gyakorlatot és

bb) munka- és balesetvédelmi ismereteket

kell oktatni.

(2) A képzés

a) elméleti oktatási részébe tartozó tantárgyat az oktathatja, aki legalább középfokú végzettséggel és

az adott tantárgy szakmai tartalmához igazodó, a tantervi és vizsgakövetelményekben meghatározott

szakképesítéssel rendelkezik, továbbá

b) gyakorlati oktatási részébe tartozó tantárgyat az oktathatja, aki a gépcsoportba tartozó gép kezeléséhez

szükséges gépkezelői jogosítvánnyal és legalább kétéves időtartamú gépkezelési gyakorlattal rendelkezik.

5. § A gépkezelői vizsga a 4. § (1) bekezdésében meghatározott ismeretek szintjének felmérését biztosító elméleti

és gyakorlati vizsgafeladatból áll, amelynek keretében a vizsgázó a tantervi és vizsgakövetelményekben

meghatározottak szerint ad számot az általános és a gépcsoportra vonatkozó ismereteiről.

6. § (1) Ha a tanuló bármely gépcsoport tekintetében rendelkezik a gépkezelői vizsgát megelőző öt éven belül megszerzett

gépkezelői jogosítvánnyal, mentesül a 4. § (1) bekezdés a) pont aa) és ab) alpontja szerinti oktatás és az ahhoz

kapcsolódó gépkezelői vizsga alól.

(2) A tanuló mentesül a teljes elméleti oktatási rész és az ahhoz kapcsolódó elméleti gépkezelői vizsga alól, ha

a gépcsoportba tartozó, az építőgépkezelő munkakörök képesítéshez kötéséről és az építőgépkezelők képzéséről

szóló 6/1980. (I. 25.) ÉVM–KPM rendelet alapján megszerzett könnyű- vagy nehézgépkezelői vagy az Országos

Képzési Jegyzékben foglalt építő- és anyagmozgató szakképesítéssel rendelkeznek.

(3) A külföldön megszerzett gépkezelői jogosítvány esetén a közlekedési hatóság az egyes gépek tekintetében

a munkavégzés célja és módja, valamint a gép szerkezeti kialakításának meghatározó jellemzőivel megfeleltethető

képesítése figyelembevételével határozatban határozza meg, hogy a 4. és 5. §-ban előírt kötelezettségek közül

melyek teljesítését követően adható ki gépkezelői jogosítvány.

M A G Y A R K Ö Z L Ö N Y • 2021. évi 200. szám 9129

3. A gépkezelői jogosítvány kiadása és nyilvántartása

7. § (1) A vizsgázó a számára meghatározott valamennyi vizsgakötelezettség teljesítése esetén az adott gépcsoportra

érvényes gépkezelői jogosítványt kap.

(2) A gépkezelői jogosítványra a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és

vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló rendelet gépjárművezetői képesítési igazolvány kiadására és

nyilvántartására vonatkozó szabályait kell alkalmazni az e §-ban meghatározott eltéréssel. A gépkezelői

jogosítvány kiadása, pótlása, cseréje, visszavonása és nyilvántartása a Kkt. szerinti vizsgaközpont (a továbbiakban:

vizsgaközpont) feladata.

(3) A gépkezelői jogosítvány tartalmazza

a) a gépkezelői jogosítvány sorszámát,

b) a kiállító szerv megnevezését,

c) a jogosult természetes személyazonosító adatait és arcképének másolatát,

d) a gépkezelői vizsga dátumát és az anyakönyvi számot,

e) a gépkezelői jogosítvánnyal érintett gépcsoport e rendelet szerinti kódszámát,

f) a gépkezelői jogosítvány kiállításának helyszínét és időpontját,

g) a gépkezelői jogosítvány kiállítójának aláírását és a kiállító szerv bélyegzőlenyomatát, valamint

h) az orvosi alkalmassággal kapcsolatos, (4) bekezdés szerinti adatokat.

(4) A gépkezelői jogosítványba az előzetes orvosi alkalmasságot a vizsgaközpont, az időszakos orvosi alkalmasságot

a vizsgálatot végző orvos jegyzi be. A bejegyzés tartalmazza

- a) a gépkezeléshez szükséges egészségügyi feltételnek való megfelelés tényét és záró időpontját,
- b) a bejegyzés keltét,
- c) az időszakos orvosi alkalmasság bejegyzése esetén az alkalmasságot megállapító orvos nevét és orvosi pecsétszámát, valamint
- d) a bejegyzést végző aláírását és bélyegzőlenyomatát.

4. Záró rendelkezések

8. § (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.

(2) A 11. § az e rendelet kihirdetését követő 90. napon lép hatályba.

9. § (1) E rendelet hatálybalépése nem érinti az azt megelőzően a közúti közlekedési ágazatban használt önjáró emelő- és

rakodógépek kezelőinek képzéséről és vizsgáztatásáról szóló 40/2009. (VIII. 31.) KHEM rendelet (a továbbiakban: R.)

alapján megszerzett vagy elismert gépkezelői jogosítványban meghatározott gépcsoport kezelésére vonatkozó

jogosultságot.

(2) Az R. 6. §-a szerinti gépkezelői vizsgabizottság elnökének és tagjának 2021. december 31-éig az is jelölhető, akit

az Országos szakértői, az Országos vizsgáztatási, az Országos szakmai szakértői és az Országos szakmai vizsgaelnöki

névjegyzékről, valamint a szakértői tevékenységről szóló miniszteri rendelet alapján kiadott közlekedési országos

szakmai vizsgaelnöki névjegyzékben az építő- és anyagmozgató gép kezelője vizsgáztatási szakterületre

nyilvántartásba vettek.

(3) E rendelet hatálybalépése nem érinti az építőgépkezelő munkakörök képesítéshez kötéséről és az építőgépkezelők

képzéséről szóló 6/1980. (I. 25.) ÉVM–KPM rendelet alapján megszerzett, de a közúti közlekedési ágazatban használt

önjáró emelő- és rakodógépek kezelőinek képzéséről és vizsgáztatásáról szóló 40/2009. (VIII. 31.) KHEM rendelet

2. mellékletében nem szabályozott géptípusok, gépcsoportok tekintetében megszerzett kezelői jogosultságokat.

(4) A képzés gyakorlati oktatási részébe tartozó tantárgyat az e rendelet hatálybalépését követő egy év leteltéig az is

oktathatja, aki az adott gépkategória bármely gépcsoportjába tartozó gép kezeléséhez szükséges gépkezelői

jogosítvánnyal és legalább kétéves időtartamú gépkezelési gyakorlattal rendelkezik.

(5) Az „alapozás, közmű- és fenntartási gépek” gépkategóriába tartozó gépcsoportok esetén a képzés gyakorlati

oktatási részébe tartozó tantárgyat a jelen rendelet hatálybalépését követő egy év leteltéig az is oktathatja, aki

az adott gépcsoportba tartozó gép kezelésében legalább kétéves időtartamú gyakorlattal rendelkezik.

9130 M A G Y A R K Ö Z L Ö N Y • 2021. évi 200. szám

5. Egyes miniszteri rendeletek módosítása és hatályon kívül helyezése

10. § Az Emelőgép Biztonsági Szabályzat kiadásáról szóló 47/1999. (VIII. 4.) GM rendelet Melléklet I. Fejezet 5. alcím

5.1. pont harmadik francia bekezdésében a „kezelésére államilag elismert szakképesítéssel és a helyváltoztatásra

is képes emelőgép esetében – ha azt maga vezeti – az ahhoz szükséges vezetői engedéllyel” szövegrész helyébe

a „kezeléséhez szükséges gépkezelői jogosítvánnyal” szöveg lép.

11. § Hatályát veszti a közúti közlekedési ágazatban használt önjáró emelő- és rakodógépek kezelőinek képzéséről és

vizsgáztatásáról szóló 40/2009. (VIII. 31.) KHEM rendelet.

12. § Ez a rendelet a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi

irányelvnek való megfelelést szolgálja.

Dr. Palkovics László s. k.,

innovációért és technológiáért felelős miniszter

1. melléklet az 54/2021. (XI. 5.) ITM rendelethez

Gépkezelői jogosítvány alapján kezelhető gépek

A B C D

1. Kódszám Gépkategória Gépfőcsoport Gépcsoport

2. 1 Földmunkagépek

3. 11 Utazási földmunkagépek

4. 1111 Traktor alapú földmunkagép

5. 12 Kotrógépek

6. 1212 Gumikerekes kotró

7. 1222 Lánctalpas kotró
8. 1223 Teleszkópos kotró
9. 1311 Vedersoros kotró és árokásó
10. 14 Földtolók (dózerek)
11. 1412 Földtoló
12. 15 Földgyaluk (gréderek)
13. 1522 Földgyalu
14. 16 Földnyesők (szkréperek)
15. 1612 Földnyeső
16. 17 Tömörítőgépek
17. 1712 Statikus henger
18. 1722 Vibrációs henger
19. 1732 Gumihenger
20. 2 Alapozás, közmű- és fenntartási gépek
21. 21 Alapozás gépei
22. 2131 Kőzet- és talajfúró berendezés
23. 2132 Cölöp és szádfal verő berendezés
24. 22 Közműépítés gépei
25. 2218 Talajvízszint süllyesztő aggregát
26. 2222 Dréncső, kábel és komplett csőfektető
berendezés
- M A G Y A R K Ö Z L Ö N Y • 2021. évi 200. szám 9131
27. 2243 Csősajtoló berendezés
28. 2244 Alagcsövező gép
29. 26 Fenntartás gépei
30. 2632 Földmű fenntartó gép
31. 2655 Nyesedékaprító berendezés
32. 2654 Önjáró fűnyíró és fűkasza
33. 2684 Csatornavizsgáló és tisztító
berendezés
34. 3 Targoncák és szállítógépek

- 35. 33 Targoncák
- 36. 3312 Gyalogkíséretű targoncák
- 37. 3313 Vezetőállásos targoncák
- 38. 3324 Vezetőüléssel targoncák
- 39. 3327 Vontató targoncák
- 40. 3336 Autonóm komissiózó targoncák
- 41. 34 Dömperek
- 42. 3411 Dömpér (kerekes anyagszállító)
- 43. 3412 Önrakodó dömperek
- 44. 36 Szivattyúk és folyadékszállító gépek
- 45. 3624 Betonszállító mixer gépkocsi
- 46. 3626 Betonszállító mixer gépkocsi
betonszivattyúval
- 47. 3627 Kényszertömörítésű szilárd
hulladékgyűjtő és szállító gépek
- 48. 3628 Szennyvízszállító és szippantó
járművek
- 49. 3652 Víz-, szennyvíz, zagy- és iszapszivattyú
- 50. 3681 Beton-, bitumen, habarcsszivattyú
és szivattyú aggregát
- 51. 4 Emelő- és rakodógépek (kivéve targonca)
- 52. 41 Emelőszervezetek
- 53. 4111 Járműemelő
- 54. 4121 Emelő asztal és felrakógép
- 55. 4141 Parkoló emelő
- 56. 4191 Szintkülönbség kiegyenlítő
- 57. 42 Személyemelő és szerelőállványok
- 58. 4211 Ollós emelőállvány
- 59. 4213 Gépjármű emelő-hátfalak
- 60. 4221 Mobil szerelő állvány
- 61. 4223 Mobil szerelő kosár

62. 4224 Hidraulikus szerelőkosaras gépjármű
és utánfutó

63. 4225 Hídvizsgáló

64. 4226 Építési személy- és teherfelvonók

65. 4227 Függesztett rendszerű, mozgó
munkahíd

66. 4228 Emelőállvány, oszlopos kúszó
munkaállvány

9132 M A G Y A R K Ö Z L Ö N Y • 2021. évi 200. szám

67. 43 Járműves emelőszerkezetek, berendezések

68. 4329 Reptéri catering jármű

69. 4374 Konténer emelő

70. 44 Járműves daruk

71. 4411 Autódaru

72. 4412 Emelve szállító gépjárművek

73. 4431 Lánctalpas daru

74. 4451 Járműre szerelt daru

75. 43 Toronydaruk és kötőtpályás daruk

76. 4341 Toronydaru

77. 4351 Árbócdaru

78. 4371 Bakdaru

79. 4372 Forgódaru

80. 4391 Födém daru

81. 4361 Híddaru, futódaru

82. 4362 Portáldaru

83. 4373 Ablakdaru

84. 4375 Konzoldaru

85. 45 Rakodógépek

86. 4511 Hidraulikus rakodók, homlokrakodók,
forgórakodók, teleszkópos rakodó

87. 4572 Kompaktor

- 88. 4593 Vagonkirakó
- 89. 5 Útépitő- és karbantartógép
- 90. 53 Útépitő gépek
- 91. 5316 Talajstabilizátor
- 92. 5323 Betonbedolgozó finischer
- 93. 5339 Aszfalt újrahasznosító berendezés
- 94. 5341 Aszfaltbedolgozó finischer
- 95. 5344 Aszfaltburkolat maró
- 96. 5361 Emulziószóró berendezés
- 97. 55 Alagútépítés gépei
- 98. 5599 Alagútépítő gépek
- 99. 56 Útburkolat javító gépek és karbantartó gépek
- 100. 5623 Hómaró és hótoló gépek
- 101. 5625 Só- és homokszóró gép
- 102. 5631 Útfenntartó- és karbantartó gépek
- 103. 5633 Önjáró útburkolati jelfestő
- 104. 5636 Kátyúzó gép
- 105. 5643 Szalagkorlát-, oszlop-, táblamosó gép
- 106. 5652 Ároktisztító-maró munkagép
- 107. 5672 Önjáró seprőgép
- 108. 5680
- Aszfalt- és betonburkolat bontó és
vágó gép
- 109. 5681 Útkorona átfúró berendezés